

MARTIN LUTHER V KNIHOVNÁCH ČESKÝCH MĚŠTANŮ OKOLO R. 1600: RECEPCE A PŮSOBNÍ LUTHEROVA UČENÍ

Olga Fejtová a Jiří Pešek

V nábožensky tolerantní realitě českých měst 2. poloviny 16. a počátku 17. století hrály „velké“ konfesijní dějiny menší roli než lokální situace a hlavně než individuální zájmy jednotlivých měšťanů. Při výzkumu autoři analysovali 1364 inventářů měšťanských pozůstalostí z Prahy a Loun v období 1550–1620. V nich objevili celkem 519 soupisů knihoven. V 16% pražských a v 22 % lounských knihoven byla zjištěna Lutherova díla, většinou v německých, méně již latinských a zcela výjimečně českých vydáních. Luther byl ve zkoumaných městech nejčtenějším autorem, oblíbenějším než Hus či jiní čeští spisovatelé. V knihovnách se objevuje hlavně jeho Postilla, Katechismus, kázání a ovšem překlad Bible do němčiny. V Praze jsou zjištěna i souborná vydání jeho spisů. Slavná Lutherova církevně politická díla však chybí. V inventářích po r. 1600 zastoupení Lutherova výrazně klesá, po r. 1620 pak zcela mizí, ač luteránští autoři mladších generací byli v Praze čtení až do konce 17. století.